

Un any excepcional per al sector de la restauració a Espanya

El sector turístic ha estat font de bones notícies per a l'economia espanyola des del final de les restriccions a la mobilitat i a la interacció social el 2022. Després de ser un dels sectors més afectats per les conseqüències de la pandèmia, el turisme espanyol ha experimentat una recuperació ràpida, que es va completar el 2023. En paral·lel, i beneficiat per aquesta extraordinària reactivació del turisme, el sector de la restauració també destaca com un dels més dinàmics. El sector va facturar prop de 100.000 milions d'euros el 2023, una xifra rècord, que representa un creixement del 9,2% en relació amb el 2022 i que supera en un 6% les vendes del 2019. A més a més, la restauració va marcar també màxims en el nombre d'afiliats, després d'ocupar 1,4 milions d'empleats el 2023, el 4,5% més que el 2022. No obstant això, la pandèmia ha forçat un cert procés de consolidació en els últims anys, ja que hi ha el 8% menys d'empreses de restauració actives, unes 232.000 empreses el 2023 que es distribueixen en 263.500 establiments, on predominen els bars i les cafeteries (el 62% del total).

Els indicadors de consum a partir de dades internes de despesa amb targeta confirmen aquesta dinàmica al sector de la restauració.¹ Tal com es pot observar als gràfics adjunts, la despesa en restauració va patir una caiguda considerable a causa de les restriccions de la pandèmia

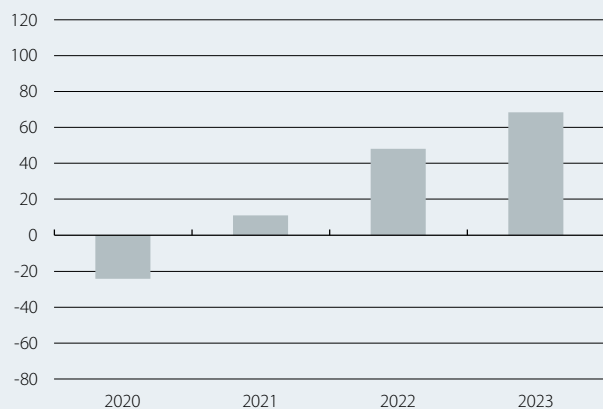
(sobretot en les targetes estrangeres, a conseqüència de les restriccions a la mobilitat), però, des de mitjan 2021, la despesa amb targetes espanyoles (i, des del final del 2021, les estrangeres) ja supera els nivells del 2019. El 2023, la despesa ha continuat creixent amb força, sobretot la realitzada pels turistes estrangers. Aquest creixement reflecteix també l'augment de preus al sector (el 6,6% de mitjana el 2023), que, en gran part, ha traslladat els increments de costos que ha experimentat –cal no oblidar que la restauració ha estat exposada als increments del preu de l'energia i, sobretot, dels aliments.

Fins a quin punt aquesta recuperació del sector ha estat impulsada per l'auge del turisme internacional el 2023? Segons les dades internes, el 28% dels locals de restauració depenen de la despesa turística, i el 10% d'aquests locals depenen del turista internacional.² Òbviament, la situació no és homogènia entre regions. La dependència del turista internacional és especialment elevada a les províncies amb més atractiu fora de les nostres fronteres: les Balears, Màlaga, Las Palmas i Santa Cruz de Tenerife serien les províncies més beneficiades, ja que, com a mínim, el 35% de la seva despesa procedeix de targetes estrangeres (en el cas de les Balears, més del 55%). Pel que fa a la despesa del turista domèstic,³ el patró no és tan clar com en el cas de la internacional, però cal desta-

Espanya: Indicador de Consum CaixaBank. Despesa en restauració el 2023

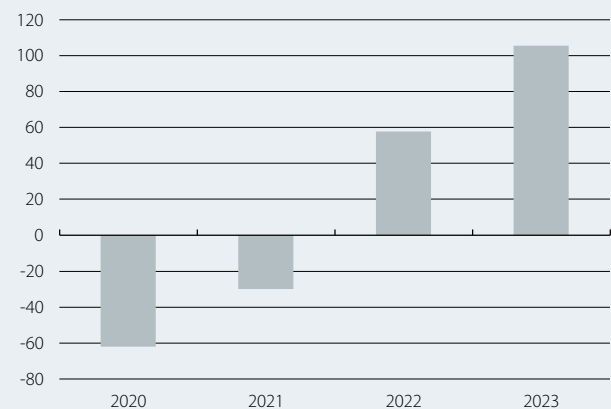
Targetes espanyoles

Variació en relació amb el mateix període del 2019 (%)

Targetes estrangeres

Variació en relació amb el mateix període del 2019 (%)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades internes de despesa amb targeta al sector de la restauració.

1. L'Indicador de Consum de CaixaBank Research segueix l'evolució del consum a Espanya mitjançant tècniques de *big data*, a partir de dades internes degudament anonimitzades, a través de la despesa amb targetes emeses per CaixaBank, de la despesa als TPV de CaixaBank i dels reintegraments en caixers de CaixaBank. Per a més detalls sobre la metodologia, vegeu https://www.caixabankresearch.com/sites/default/files/content/file/2023/11/13/49/Nota%20Metodologica_RTE.pdf.

2. Es considera que un establiment depèn del turisme si la despesa de turistes domèstics o estrangers representa, com a mínim, el 33% de la facturació total anual.

3. Es considera despesa del turista domèstic les despeses amb targeta que es realitzen fora de la província on resideix el titular de la targeta emesa per CaixaBank.

car els casos d'Àvila, de Sòria, de Zamora, de Segòvia o de Terol, on la despesa del turista espanyol representa, com a mínim, el 50% del total de la despesa en restauració a la província.

Cal assenyalar que la major part de la despesa en restauració es concentra en els mesos de la temporada estival, ja que, com a mínim, el 30% de la facturació del sector es produeix entre els mesos de juliol i setembre. De nou, l'heterogeneïtat entre províncies és força elevada. Destaca la forta estacionalitat dels ingressos del sector a les Balears, a Girona i a Cantàbria, amb més de la meitat dels ingressos anuals en aquests tres mesos de l'any. En canvi, Còrdova, Sevilla, Saragossa, Madrid o les Canàries, entre d'altres, amb prou feines concentren entre el 30% i el 35% del total dels seus ingressos en aquests mesos de l'any.

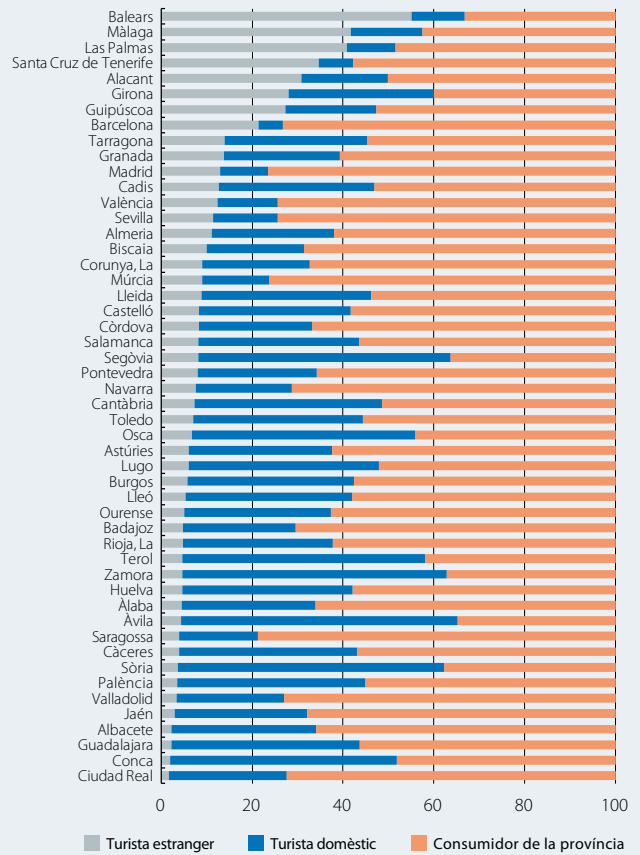
Perspectives per als propers mesos

Un cop assolides les xifres prèvies a la pandèmia, i en un context de normalització de les taxes de creixement de l'economia, els indicadors d'activitat turística continuen sorprenent de forma positiva. No obstant això, cal esperar que el creixement del sector turístic també tendeixi a normalitzar-se un cop assolits els nivells pre-pandèmia el 2023.⁴ Així i tot, preveiem un creixement de l'1,5% del PIB turístic el 2024, tot i que el començament de l'any està sent millor del que aquesta previsió indicaria. Atès aquest escenari, el sector de la restauració hauria de mantenir el bon to de l'any passat, tenint en compte les perspectives positives per a la despesa privada, gràcies al guany de capacitat de compra de les famílies (els salaris creixen per damunt de la inflació) i a les expectatives de moderació en els costos de producció.

Pedro Álvarez Ondina i Alberto Graziano

4. Per a més detalls sobre els factors que afectaran el sector turístic en els propers mesos, podeu consultar l'article «Balanc i perspectives del sector turístic espanyol: solidesa i resiliència», a l'últim Informe Sectorial de Turisme.

Espanya: Indicador de Consum CaixaBank. Estructura de la despesa en restauració
(% sobre el total de la despesa en restauració provincial)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades internes de despesa amb targeta al sector de la restauració.

Espanya: despesa en restauració entre el juliol i el setembre
(% sobre la despesa provincial en restauració el 2023)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades internes de despesa amb targeta al sector de la restauració.